

4.1 การเก็บตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองนี้ใช้ผ้ากอซและสำลีอนามัยจากองค์การเภสัชกรรม ซึ่งตัวอย่างทั้งสองชนิดนั้นผลิตในท้องปราศจากเชื้อ (Aseptic) โดยการนำผ้ากอซข้วนใหญ่มาตัดให้เป็นชิ้นสี่เหลี่ยมเล็กๆ ขนาดตามต้องการ แล้วแบ่งใส่ถุงพลาสติกถุงละ 25 ชิ้น รวม 4 ถุงเล็กเป็น 1 ถุงใหญ่ ในถุงใหญ่จะมีผ้ากอซชิ้นเล็กๆ 100 ชิ้น ในจำนวน 100 ชิ้นนี้จะเก็บมาเป็นตัวอย่างในการทดลอง 1 ชิ้น เก็บรวมทั้งหมด 280 ชิ้นมาเป็นตัวอย่างในการทดลอง

ส่วนตัวอย่างสำลีก็ผลิตโดยนำสำลีม้วนขนาด 1 ปอนด์ มาแบ่งเป็นก้อนกลมๆ แล้วปั่นควยเครื่องให้เป็นก้อนกลมเล็กๆ ขนาดเท่าๆ กันตามต้องการ แล้วบรรจุถุงพลาสติกถุงละ 25 ชิ้น รวมถุงเล็ก 2 ถุงเป็นถุงใหญ่ 1 ถุง ดังนั้นในหนึ่งถุงใหญ่จะมีสำลี 50 ชิ้น ใน 50 ชิ้นนี้จะเก็บมาเป็นตัวอย่างในการทดลอง 1 ชิ้น จะเก็บมาทั้งหมด 280 ชิ้น มาเป็นตัวอย่างในการทดลอง

4.2 เครื่องมือในการทดลอง

4.2.1 กรรไกรสำหรับแบ่งผ้ากอซและสำลีออกเป็นสองส่วน พร้อมทั้งตัดถุงบรรจุควย

4.2.2 ตะเกียงอัลกอฮอล์สำหรับเผา loop และกรรไกรเพื่อทำลายเชื้อ และป้องกันการ contaminate จากเชื้ออื่นขณะทดลองเพาะเลี้ยงเชื้อ

4.2.3 Loop สำหรับ inoculate เชื้อ

4.2.4 จาน (Petridish) สำหรับใส่อาหารเลี้ยงเชื้อ

- 4.2.5 "ชุดตราไวโอเล็ต สำหรับป้องกันเชื้ออื่นที่ไม่ต้องการ contaminate
ขณะทดลอง
- 4.2.6 "ตู้เลี้ยงเชื้อทั้งแบบใช้ออกซิเจน และไม่ใช้ออกซิเจน สำหรับเลี้ยงเชื้อ
แบบ aerobic and anaerobic
- 4.2.7 อาหารในการเลี้ยงเชื้อใช้ Tryptic Soy Agar ของ Difco

4.3 การอบรังสี

4.3.1 อบรังสีกับปากอชตัวอย่างโดยใช้ปริมาณรังสี 0.8, 1.0, 1.2, 1.4, 1.6 และ 2.5 Mrad โดยใช้ตัวอย่าง dose ละ 40 ตัวอย่าง อีก 40 ตัวอย่างไม่อบรังสีเพื่อศึกษา initial contamination รวมทั้งสิ้นเป็นตัวอย่าง 280 ตัวอย่าง นำตัวอย่างภายหลังจากอบรังสีและที่ไม่ได้อบรังสีมาศึกษาชนิด และปริมาณของเชื้อ โดยแยกศึกษาเป็นพวกที่เจริญโดยอาศัยออกซิเจนในการดำรงชีวิต และพวกที่เจริญโดยไม่ต้องอาศัยออกซิเจนในการดำรงชีวิต กับเชื้อรา

4.3.2 อบรังสีกับสำลีตัวอย่างโดยใช้ปริมาณรังสี 0.8, 1.0, 1.2, 1.4, 1.6 และ 2.5 Mrad โดยใช้ตัวอย่าง dose ละ 40 ตัวอย่าง อีก 40 ตัวอย่างไม่อบรังสีเพื่อศึกษา initial contamination รวมทั้งสิ้นเป็นตัวอย่าง 280 ตัวอย่าง นำตัวอย่างภายหลังจากอบรังสีและที่ไม่ได้อบรังสีมาศึกษาชนิด และปริมาณของเชื้อ โดยแยกศึกษาเป็นพวกที่เจริญโดยอาศัยออกซิเจนในการดำรงชีวิต และพวกที่เจริญโดยไม่ต้องอาศัยออกซิเจนในการดำรงชีวิตกับเชื้อรา

4.4 การเพาะเชื้อ

เมื่อแบ่งตัวอย่างและอบรังสีได้ตามขนาดรังสีที่ต้องการแล้วนำมาทดลองดังนี้

4.1.1 ถูงปากอชที่ไม่ได้อบรังสีนำมาเพาะเชื้อเพื่อหาจำนวนเริ่มต้นและชนิดของเชื้อที่พบบนปากอชดังนี้

เตรียมเครื่องมือทุกชิ้นให้พร้อมหมายถึงเครื่องมือที่ใช้ในการทดลองทุกชิ้นต้องปราศจากเชื้ออื่นเจือปน นำถุงพลาสติกที่บรรจุผักกอกมา 1 ชิ้นแบ่งออกสองส่วนเท่า ๆ กัน โดยส่วนหนึ่งใส่ในจานเลี้ยงเชื้อ 1 จานแล้วเพาะอาหารเลี้ยงเชื้อ (อาหารเลี้ยงเชื้อที่ได้คือ Tryptic Soy Agar) ลงไปพอท่วมผักกอกตัวอย่าง เพื่อเลี้ยงเชื้อที่เจริญโดยอาศัยออกซิเจนในการดำรงชีวิต ส่วนอีกส่วนหนึ่งนั้นใส่ในจานเลี้ยงเชื้ออีกจานหนึ่งเพาะอาหารเลี้ยงเชื้อของพอท่วมผักกอก เช่นเดียวกัน เพื่อเลี้ยงเชื้อที่เจริญเติบโตโดยไม่ต้องการอาศัยออกซิเจน ในการดำรงชีวิต โดยนำจานเลี้ยงเชื้อที่มีผักกอกใส่อากาศเลี้ยงเชื้อแล้วใส่ใน anaerobic jar แล้วนำทั้งสองจานนั้นเข้าตู้เลี้ยงเชื้อ อุณหภูมิ 37 องศาเซลเซียส ทำอย่างเดียวกันทั้งหมด 40 ชิ้น แล้วคูณผลใน 48 ชม. เพื่อที่จะดู colony ที่แยกออกมาเดี่ยว ๆ จะได้นำไปทำให้เป็นเชื้อที่บริสุทธิ์ต่อไป และบันทึกจำนวนเชื้อไว้ และคูณผลซ้ำอีกครั้งหนึ่งโดยปล่อยจานเลี้ยงเชื้อไว้ในตู้เลี้ยงเชื้ออีก 14 วันการนับจำนวนนับทั้ง aerobic and anaerobic bacteria กับเชื้อรา รวมทั้งจำนวนโคโลนีที่นำไปทำเชื้อบริสุทธิ์ด้วย ผลจำนวนครั้งสุดท้ายนี้จะใช้เป็นจำนวนของเชื้อที่จะนำไปวิจารณ์ผลอีกต่อไป

สำหรับตัวอย่างสำคัญที่จะหาจำนวนเชื้อเริ่มต้น ก็นำถุงสำคัญที่ไม่ได้อบรมรังสีมาทำการเพาะเลี้ยงเชื้อเช่นเดียวกับตัวอย่างผักกอก โดยแบ่งสำคัญออกเป็นสองส่วนเท่า ๆ กัน ส่วนหนึ่งสำหรับเพาะเลี้ยงเชื้อที่เจริญเติบโตโดยอาศัยออกซิเจนในการดำรงชีวิต อีกส่วนหนึ่งก็เพาะเลี้ยงเชื้อที่เจริญเติบโตโดยไม่อาศัยออกซิเจนในการดำรงชีวิต ทำเหมือนกันทั้ง 40 ชิ้น นำเข้าตู้เลี้ยงเชื้ออุณหภูมิ 37 องศาเซลเซียส คูณผลใน 48 ชม. สังเกตดูโคโลนีเดี่ยว ๆ แยกมาทำเชื้อใหม่บริสุทธิ์เพื่อแยกชนิดต่อไป การนับจำนวนนับทั้ง aerobic and anaerobic bacteria กับเชื้อราโดยนับจากจานเลี้ยงเชื้อครั้งแรกที่เก็บไว้ในตู้เลี้ยงเชื้ออีก 14 วันรวมกับจำนวนโคโลนีที่นำไปทำเชื้อบริสุทธิ์ด้วย จำนวนนี้จะนำไปวิจารณ์ผลต่อไป

4.4.2 ถุงตัวอย่างผักกอกที่อบรมรังสี 0.8 Mrad แล้วนำมาเพาะเลี้ยงเชื้อ

ดังนี้

ตัวอย่างผากอชทั้ง 40 ชิ้น แต่ละชิ้นนำมาแบ่งออกเป็นสองส่วนเท่า ๆ กัน ส่วนหนึ่งสำหรับเลี้ยงเชื้อที่เจริญเติบโตโดยอาศัยออกซิเจน ในการดำรงชีวิต และอีกส่วนหนึ่งสำหรับเพาะเลี้ยง เชื้อที่เจริญเติบโตโดยไม่ต้องอาศัยออกซิเจนในการดำรงชีวิต ทำเหมือนกันทั้ง 40 ชิ้น ครึ่งหนึ่ง (40 จานเลี้ยงเชื้อ) ใสใน anaerobic jar แลวนำทั้งหมด (80 จานเลี้ยงเชื้อ) เข้าตู้เลี้ยงเชื้อ 37 องศาเซลเซียส ควบคุมใน 48 ชม. สังเกตดูโคโลนีที่เขียว ๆ นำไปทำเชื้อบริสุทธิ์เพื่อแยกชนิดต่อไป การนับจำนวนนับทั้ง aerobic and anaerobic bacteria กับเชื้อราโดยนับจากจานเลี้ยงเชื้อครั้งแรกที่เก็บไว้ในตู้เชื้ออีก 14 วัน รวมกับจำนวนโคโลนีที่นำไปทำเชื้อบริสุทธิ์ด้วย ซึ่งจำนวนเชื้อนี้จะนำไปวิจารณ์ผลต่อไป

ส่วนตัวอย่างสำลีที่อามรังสี 0.8 Mrad ก็ทำเช่นเดียวกันกับตัวอย่างผากอชแล้วควบคุมใน 48 ชม. เพื่อนำโคโลนีที่เขียว ๆ ไปทำเชื้อบริสุทธิ์สำหรับแยกชนิดต่อไป การนับจำนวนก็นับจากจานเลี้ยงเชื้อที่เก็บไว้ในตู้เลี้ยงเชื้ออีก 14 วันรวมทั้งโคโลนีที่นำไปทำเชื้อบริสุทธิ์ด้วย เป็นผลที่จะนำไปวิจารณ์ต่อไป

4.4.3 ปลูกตัวอย่างผากอชที่อามรังสี 1.0 Mrad แล้ว นำมาเพาะเลี้ยงเชื้อครั้งนี้

ตัวอย่างผากอชทั้ง 40 ชิ้น แต่ละชิ้นนำมาแบ่งออกเป็นสองส่วนเท่า ๆ กัน ส่วนหนึ่งสำหรับเพาะเลี้ยงเชื้อที่เจริญเติบโตโดย อาศัยออกซิเจนในการดำรงชีวิต และอีกส่วนหนึ่งสำหรับเพาะเลี้ยงเชื้อที่เจริญเติบโตโดยไม่ต้องอาศัยออกซิเจนในการดำรงชีวิต ทำเหมือนกันทั้ง 40 ชิ้น ครึ่งหนึ่ง (40 จานเลี้ยงเชื้อ) ใสใน anaerobic jar แลวนำทั้งหมด (80 จานเลี้ยงเชื้อ) เข้าตู้เลี้ยงเชื้อ 37 องศาเซลเซียส ควบคุมใน 48 ชม. สังเกตดูโคโลนีที่เขียว ๆ นำไปทำเชื้อบริสุทธิ์เพื่อแยกชนิดต่อไป การนับจำนวนนับจากจานเลี้ยงเชื้อ ครั้งแรกโดยเก็บไว้ในตู้เลี้ยงเชื้ออีก 14 วัน รวมกับโคโลนีที่นำไปทำเชื้อบริสุทธิ์ด้วย ซึ่งจำนวนเชื้อนี้จะนำไปวิจารณ์ผลต่อไป

ส่วนสำลีตัวอย่างที่อามรังสี 1.0 Mrad ก็ทำเช่นเดียวกับตัวอย่างผากอชแล้วควบคุมใน 48 ชม. เพื่อนำโคโลนีที่เขียว ๆ ไปทำเชื้อบริสุทธิ์สำหรับแยกชนิดต่อไป

การนับจำนวนเชื้อแบคทีเรียทั้ง aerobic and anaerobic bacteria กับเชื้อราโดยนับจากจานเลี้ยงเชื้อครั้งแรกที่เก็บไว้ในตู้เลี้ยงเชื้ออีก 14 วัน รวมกับโคโลนีที่นำไปทำเชื้อบริสุทธิ์ด้วย ซึ่งเป็นผลที่จะนำไปวิจารณ์ต่อไป

4.4.4 ถูงตัวอย่างผักกอกที่อาบรังสี 1.2 Mrad แล้ว นำมาเพาะเลี้ยงเชื้อดังนี้

ตัวอย่างผักกอกทั้ง 40 ชิ้น แต่ละชิ้นนำมาแบ่งออกเป็นสองส่วนเท่า ๆ กัน ส่วนหนึ่งเลี้ยงเชื้อที่เจริญโดยอาศัยออกซิเจนในการดำรงชีวิต อีกส่วนหนึ่งสำหรับเพาะเลี้ยงเชื้อที่เจริญเติบโตโดยไม่ต้องการออกซิเจนในการดำรงชีวิต ทำเหมือนกันทั้ง 40 ชิ้น ครึ่งหนึ่ง (40 จานเลี้ยงเชื้อ) ใส่ใน anaerobic jar แล้วนำทั้งหมด (80 จานเลี้ยงเชื้อ) เข้าตู้เลี้ยงเชื้อ 37 องศาเซลเซียส ควบคุมใน 48 ชม. เพื่อแยกโคโลนีเดี่ยว ๆ ไปทำเชื้อบริสุทธิ์สำหรับแยกชนิดต่อไป การนับจำนวนแบคทีเรียทั้ง aerobic and anaerobic bacteria กับเชื้อรา โดยนับจากจานเลี้ยงเชื้อครั้งแรกที่เก็บไว้ในตู้เลี้ยงเชื้ออีก 14 วัน รวมกับจำนวนโคโลนีที่นำไปทำเชื้อบริสุทธิ์ด้วย เป็นผลที่จะนำไปวิจารณ์ต่อไป

4.4.5 ถูงตัวอย่างผักกอกที่อาบรังสี 1.4 Mrad แล้วนำมาเพาะเชื้อดังนี้

ตัวอย่างผักกอกทั้ง 40 ชิ้น แต่ละชิ้นนำมาแบ่งออกเป็นสองส่วนเท่า ๆ กัน ส่วนหนึ่งสำหรับเลี้ยงเชื้อที่เจริญโดยอาศัยออกซิเจนในการดำรงชีวิต และอีกส่วนหนึ่งสำหรับเลี้ยงเชื้อที่เจริญเติบโตโดยไม่ต้องการออกซิเจนในการดำรงชีวิต ทำเหมือนกันทั้ง 40 ชิ้น ครึ่งหนึ่ง (40 จานเลี้ยงเชื้อ) สำหรับใส่ใน anaerobic jar แล้วนำทั้งหมด (80 จานเลี้ยงเชื้อ) เข้าตู้เลี้ยงเชื้อ 37 องศาเซลเซียส ควบคุมใน 48 ชม. เพื่อแยกโคโลนีเดี่ยว ๆ ไปทำเชื้อบริสุทธิ์สำหรับแยกชนิดต่อไป การนับจำนวนแบคทีเรียทั้ง aerobic and anaerobic bacteria กับเชื้อราโดยนับจากจานเลี้ยงเชื้อครั้งแรกที่เก็บไว้ในตู้เลี้ยงเชื้อ 14 วัน รวมกับจำนวนโคโลนีที่นำไปทำเชื้อบริสุทธิ์ด้วย เป็นผลที่จะนำไปวิจารณ์ต่อไป

ส่วนสี่ตัวอย่างทั้ง 40 ชิ้นที่อามรังสี 1.4 Mrad แล้วก็ทำเช่นเดียวกับตัวอย่างผากอช แล้วคุณผลใน 48 ชม. เพื่อแยกโคโลนีเดี่ยว ๆ ไปทำเชื้อบริสุทธิ์สำหรับแยกชนิดต่อไป การนับจำนวนนับทั้ง aerobic and anaerobic bacteria กับเชื้อราโดยนับจากจานเลี้ยงเชื้อครั้งแรกที่เก็บไว้ในตู้เลี้ยงเชื้อ 14 วัน รวมกับจำนวนโคโลนีที่นำไปทำเชื้อบริสุทธิ์ด้วย

4.4.6 กุ้งตัวอย่างผากอชที่อามรังสี 1.6 Mrad แล้วนำมาเพาะเลี้ยงเชื้อคังนี้

ตัวอย่างผากอชทั้ง 40 ชิ้น แต่ละชิ้นนำมาแบ่งเป็นสองส่วนเท่า ๆ กัน ส่วนหนึ่งสำหรับเพาะเลี้ยงเชื้อที่เจริญโดยอาศัยออกซิเจนในการดำรงชีวิต และส่วนหนึ่งสำหรับเชื้อที่เจริญเติบโตโดยไม่ต้องการออกซิเจนในการดำรงชีวิต ทำเหมือนกันทั้ง 40 ชิ้น ครึ่งหนึ่ง (40 จานเลี้ยงเชื้อ) ใสใน anaerobic jar แล้วนำทั้งหมด (80 จานเลี้ยงเชื้อ) เข้าตู้เลี้ยงเชื้อ 37 องศาเซลเซียส คุณผลใน 48 ชม. เพื่อแยกโคโลนีเดี่ยว ๆ ไปทำเชื้อบริสุทธิ์สำหรับแยกชนิดต่อไป การนับจำนวนนับทั้ง aerobic and anaerobic bacteria กับเชื้อรา โดยนับจากจานเลี้ยงเชื้อครั้งแรกที่เก็บไว้ในตู้เลี้ยงเชื้อ 14 วันรวมกับจำนวนโคโลนีที่นำไปทำเชื้อบริสุทธิ์ด้วย เป็นผลที่จะนำไปวิจารณ์ต่อไป

ส่วนสี่ตัวอย่างทั้ง 40 ชิ้นที่อามรังสี 1.6 Mrad แล้วก็ทำเช่นเดียวกับตัวอย่างผากอช แล้วคุณผลใน 48 ชม. เพื่อแยกโคโลนีเดี่ยว ๆ ไปทำเชื้อบริสุทธิ์สำหรับแยกชนิดต่อไป การนับจำนวนนับทั้ง aerobic and anaerobic bacteria กับเชื้อรา โดยนับจากจานเลี้ยงเชื้อครั้งแรกที่เก็บไว้ในตู้เลี้ยงเชื้อ 14 วัน รวมกับจำนวนโคโลนีที่นำไปทำเชื้อบริสุทธิ์ด้วย เป็นผลที่จะนำไปวิจารณ์ผลต่อไป

4.4.7 กุ้งตัวอย่างผากอชที่อามรังสี 2.5 Mrad แล้วนำมาเพาะเลี้ยงเชื้อคังนี้

ตัวอย่างผากอชทั้ง 40 ชิ้น แต่ละชิ้นนำมาแบ่งออกเป็นสองส่วนเท่า ๆ กัน ส่วนหนึ่งสำหรับเพาะเลี้ยงเชื้อที่เจริญเติบโตโดยอาศัยออกซิเจนในการดำรงชีวิต และอีกส่วนหนึ่งสำหรับเลี้ยงเชื้อที่เจริญเติบโตโดยไม่ต้องการออกซิเจนในการดำรงชีวิต ทำเหมือนกันทั้ง 40 ชิ้น ครึ่งหนึ่ง (40 จานเลี้ยงเชื้อ) ใสใน anaerobic jar แล้วนำ

ทั้งหมด (80 จานเลี้ยงเชื้อ) เข้าตู้เลี้ยงเชื้อ 37 องศาเซลเซียส ควบคุมใน 48 ชม. เพื่อแยกโคโลนีเดี่ยว ๆ ไปทำเชื้อบริสุทธิ์สำหรับแยกชนิดต่อไป การนับจำนวนนับทั้ง aerobic and anaerobic bacteria กับเชื้อราโดยนับจากจานเลี้ยงเชื้อครั้งแรก ที่เก็บไว้ในตู้เลี้ยงเชื้อ 14 วัน รวมกับจำนวนโคโลนีที่นำไปทำเชื้อบริสุทธิ์ด้วยเป็นผลที่จะนำไปวิจารณ์ต่อไป .

สำหรับตัวอย่างสำคัญที่อาจรังสี 2.5 Mrad นั้นก็ทำเช่นเดียวกับกับตัวอย่างฆ่า กอชเพื่อหาจำนวนเชื้อที่เจริญโดยอาศัยออกซิเจนช่วยในการเจริญเติบโต กับหาจำนวน เชื้อที่เจริญเติบโตโดยไม่ตองอาศัยออกซิเจนในการเจริญเติบโต โดยทำเหมือนกันทั้ง 40 ตัวอย่างครึ่งหนึ่ง 40 จานเลี้ยงเชื้อใส่ใน anaerobic jar แล้วนำทั้งหมด (80 จาน เลี้ยงเชื้อ) เข้าตู้เลี้ยงเชื้อ 37 องศาเซลเซียส ควบคุมใน 48 ชม. เพื่อแยกโคโลนี ที่ แยกออกมาเดี่ยว ๆ นำไปทำ pure culture ในการทดลองอื่น ๆ ต่อไป และนับผลครึ่ง สุกท้ายใน 14 วันรวมกับจำนวนโคโลนีที่นำไปทำเชื้อบริสุทธิ์ด้วย และตัวเลขนี้ถือว่าเป็น จำนวนโคโลนีที่ถือว่าเป็นจำนวนเชื้อที่จะนำไปวิจารณ์ต่อไป

4.5 แยกเชื้อ (Isolation)

4.5.1 เมื่อเชื้อเจริญแล้ว 48 ชม. จากตัวอย่างฆ่ากอชที่ไม่ได้อาหารรังสี 40 ตัวอย่าง จะนำเชื้อที่ได้จากการสังเกตว่าแยกออกมาเป็นโคโลนีเดี่ยว ๆ ที่เกิดจากเพาะ เลี้ยงจากฆ่ากอชตัวอย่างที่ยังไม่ได้อาหารรังสีมา streak plate ใหม่บน Tryptic Soy Agar เช่นเดิม นำเข้าตู้เลี้ยงเชื้อ 37 องศาเซลเซียสพร้อมทั้งชนิด aerobic และ anaerobic ควบคุมใน 24 ชม. นับที่กผลสังเกตดูว่าลักษณะโคโลนีที่ขึ้นบนอาหารเลี้ยงเชื้อ ในแต่ละ plate เหมือนกันหรือไม่ถ้าไม่เหมือนกันจะทำการ streakซ้ำอีกครั้งหนึ่งจนแน่ใจว่าใน plate นั้นมีโคโลนีชนิดเดียว แล้วนำไปย้อม Gram และทดลองในด้านอื่นๆ ต่อไป

ส่วนผากอชตัวอย่างอื่นที่อามรังสี 0.8, 1.0, 1.2, 1.4 และ 2.5 Mrad หลังจากคูณผล 48 ชม. ทุกชิ้น รวม 240 ตัวอย่าง แล้วจะนำโคโลนีเดี่ยว ๆ ที่สังเกตพบมาทำให้เป็นเชื้อบริสุทธิ์ (pure culture) คูใหม่ทุกตัวอย่างเพื่อเปรียบเทียบว่าเป็นชนิดเดียวกันกับที่พบบนผากอชตัวอย่างที่ไม่ได้อามรังสีหรือไม่ พบว่าเหมือนกันจะนับเข้าด้วยกันแล้วนำไปวิจารณ์ผลต่อไป

4.5.2 สำหรับตัวอย่างสำลีที่ไม่ได้อามรังสีจากจำนวน 40 ตัวอย่างก็นำมาแยกหาเชื้อที่มีเจริญบนอาหารเลี้ยงเชื้อทุกชนิดที่สังเกตพบ พอแยกเป็นโคโลนีเดี่ยว ๆ ก็นำมาแยกเชื้อเพื่อให้ได้เชื้อที่บริสุทธิ์และสังเกตลักษณะโคโลนี (ที่แตกต่างกัน เชื้อบนที่กและนำไปวิจารณ์ผลต่อไป)

ส่วนสำลีตัวอย่างอื่นที่อามรังสี 0.8, 1.0, 1.2, 1.4 Mrad หลังจากคูณผล 48 ชม. แล้วทุกชิ้น รวม 240 ตัวอย่าง จะนำมาแยก pure culture เพื่อสังเกตโคโลนีที่แตกต่างกันอย่างไร มีเป็นชนิดใดที่เหลือจากการอามรังสีแล้วเป็นจำนวนเท่าไรก็จะนำมาวิจารณ์ผลต่อไป

4.6 การทดสอบเพื่อทดสอบว่าเป็นเชื้อชนิดเดียวกันหรือไม่

เมื่อได้สังเกตโคโลนีลักษณะโคโลนีเหมือนกันแล้วจะนำผลจาก pure culture ที่ได้จากการ streak plate ภายใน 24 ชม. นำมาทดสอบดังนี้

- I ย้อม Gram's ว่าเป็น Gram positive หรือ Gram negative
- II ศึกษามอเตอร์ริลิตี (motility) ของทุก ๆ เชื้อที่พบแตกต่างกันโดยสังเกตจาก flagella และการเคลื่อนไหว
- III ศึกษารูปร่าง (shape) ว่าเป็น rod หรือ cocci
- IV ศึกษากการ fermentation กับน้ำตาลพวก glucose, lactose, dextrose
- V ศึกษากการ hydrolyse starch

VI การเปลี่ยนแปลงทางด้าน biochemical เช่น Indol test, Methyl red test, V.P. test และดูการละลาย gelatin เป็นต้น ซึ่งจะแยกได้ว่าเป็นพวก fecal type หรือ non fecal type และพวก pathogenic กับ non pathogenic ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

การทดลองนี้จะนำมาทดสอบวิธีละ 10 โคโลนีที่เหมือนกันห้าซ้ำกัน 3 ครั้ง ทุก ๆ โคโลนีที่เหมือนกัน และทำหังตัวอย่างที่ไม่ได้อาบริงสีกับที่อาบริงสี 0.8, 1.0, 1.2, 1.4, 1.6 และ 2.5 Mcrad ด้วย พร้อมกับหังตัวอย่างผากอชและสำลี เพื่อจะได้เปรียบเทียบว่าเป็นเชื้อที่พบบนผากอชและสำลีตัวอย่างชนิดเดียวกันหรือไม่ เพื่อสำหรับนำไปวิจารณ์ผลต่อไป
